

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně [redacted] a soudců [redacted] ve věci [redacted]

žalobce:

proti

žalovanému:

Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
sídlem Sokolovská 217/42, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 11. 3. 2019, č. j. PP/34/2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 11. 3. 2019, č. j. PP/34/2019, kterým představenstvo žalovaného zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2019, zn. 2018/245-251/900200, o odmítnutí žádostí o poskytnutí informací podle

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

§ 15 odst. 1 zákona č. 106/ 1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Žalobce podal dne 17. 12. 2018 u žalovaného celkem 7 žádostí o poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce jednotlivě žádal o poskytnutí informací a podkladů k vyjmenovaným letákům obsahujícím sdělení určené veřejnosti umístěným na majetku DPP (v dopravních prostředcích či prostorách souvisejících s přepravou cestujících). Žádal o informace, na základě jakého právního titulu bylo sdělení na majetku DPP umístěno (identifikace právního titulu a kopie listiny), o sdělení celkového počtu kopií sdělení umístěných na majetku DPP, o uvedení, na jakém konkrétním majetku DPP bylo sdělení umístěno a jaký počet kopií sdělení byl umístěn na jednotlivých typech majetku, a dále o sdělení doby, po kterou bylo sdělení na majetku umístěno, s rozlišením jednotlivých typů majetku či konkrétního majetku, byla –li doba umístění odlišná.
4. Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2019, zn. zn. 2018/245-251/900200 žalovaný žádosti žalobce o poskytnutí informací odmítl „z faktických důvodů“. V odůvodnění uvedl, že žádosti žalobce směřují vždy k poskytnutí stejného typu informací, přičemž od 14. 9. 2018 podal žalobce již 174 obdobných žádostí, z čehož žalovaný dovodil, že motivací žadatele není veřejná kontrola povinného subjektu, ale jeho zahlcení žádostmi a navyšování jeho administrativní zátěží. Žalovaný vyslovil názor, že žalobce postupuje vůči povinnému subjektu šikanózně, když bezodkladně po marném uplynutí lhůty pro poskytnutí informací podal stížnost na neposkytnutí informací. Dále žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56, dle něhož žádost o informace může být odmítnuta též z faktického důvodu. A faktickým důvodem je také zneužití práva na informace k šikaně povinného subjektu. Proto podané žádosti odmítl.
5. K odvolání žalobce představenstvo žalovaného nyní napadeným rozhodnutím potvrdilo rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
6. V odůvodnění rozhodnutí odvolací orgán nejprve upozornil na množství žádostí podávaných žalobcem od září 2018 s tím, že až do prosince roku 2018 byly informace poskytovány.
7. Dále zrekapituloval dosavadní průběh řízení a uvedl, že faktickým důvodem pro odmítnutí poskytnout informace nemusí být pouze skutečnost, že povinný subjekt požadovanou informaci nemá. Odvolatelem podávané žádosti nejsou povahově odlišné, sám odvolatel v odvolání uvedl, že jsou formulovány shodně, pouze věcně směřují k různým reklamním kampaním. Odvolací orgán dále poukázal na to, že agendu žádostí o informace vyřizuje jeden zaměstnanec, který má v náplni práce ještě další úkoly. Podávání jednotlivých žádostí v samostatných podáních navyšuje administrativní kroky při vyřizování žádostí, když každá žádost musí být samostatně zaevidována a musí být zakládán samostatný spis. Dle odvolacího orgánu nelze nepřihlídnout k zákonné lhůtě pro vyřízení žádosti, takže žádosti je třeba vyřizovat současně. Na nedodržení lhůty k vyřízení žádosti o informace odvolatel reaguje podáním stížností. V daných případech nelze lhůtu k vyřízení žádosti prodloužit, neboť nejsou dány podmínky pro prodloužení lhůty stanovené zákonem.
8. K poukazu odvolatele na rozsudek Krajského soudu v Ostravě, č. j. 22A 35/2013-49, a k tvrzení, že je to právě odvolatel, který jako subjekt znalý prostředí reklamního trhu provádí veřejnou kontrolu, odvolací orgán uvedl, že vedle množstevního faktoru v daném případě existují soudní spory mezi odvolatelem a žalovaným. V daném případě se tedy nejedná o veřejnou kontrolu. Závěr o zneužití práva je podpořen i tím, že žádosti částečně směřují i k informacím z aplikace MediaCheck, kterou má odvolatel k dispozici.

9. Odvolací orgán dále odmítl tvrzení žalobce o připravenosti uhradit náklady spojené s poskytnutím informací jako ryze účelové, neboť poskytnutí informací nemůže být v daném případě zpoplatněno.
10. Žalobce pak administrativní zátěž žalovaného zvyšuje rovněž podáváním stížností na nevyřízení žádostí. Jestliže přitom byly některé stížnosti vyřízeny v rámci autoremedury po lhůtě dle § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, došlo k tomu z důvodu pozdního předání podkladů pro vyřízení žádosti odborem, který má oblast reklamních kampaní v gesci. Žalovaný přitom nemohl využít desetidenní lhůtu dle § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím.
11. Nezveřejnění poskytnutých informací je pak způsobeno administrativním zahlcením žalovaného.
12. Žalobce v podané žalobě namítl, že nezneužíval svého práva na informace, a proto nebylo na místě jeho žádosti o informace odmítnout. Cílem bylo získat relevantní informace za účelem zmapování podmínek poskytování reklamních ploch třetím osobám ze strany žalovaného a tím podrobit veřejné kontrole postup žalovaného při využívání reklamních ploch na jeho majetku. Je přitom logické, že takový monitoring – týkající se využívání majetku povinného subjektu pro reklamní účely – provádí pro širokou veřejnost právě žalobce coby subjekt znalý trhu reklamních služeb. V žádném případě nelze dovozovat, že by cílem podávaných žádostí bylo zneužívat právo na informace k šikaně povinného subjektu; takový závěr je zcela absurdní a žalovaným účelově vyfabulovaný s cílem vyhnout se povinnosti poskytnout požadované informace.
13. Žalobce zdůraznil, že jeho žádosti obsahově nesměřují vždy k témuž, naopak jejich cílem je zjistit relevantní informace ohledně konkrétních smluvních vztahů.
14. Žalobce poukázal na fakt, že k jednotlivým dosud podaným žádostem obdržel vždy věcně (obsahově, v meritu věci) rozdílné odpovědi. Dané informace se vždy týkají odlišných věcí, směřují k poskytnutí věcně jiných informací, jejichž obsah je závislý na konkrétní věci. Požadované informace nesouvisí s žádným z probíhajících sporů mezi žalobcem a žalovaným (žalobce se nedomáhá ušlého zisku z pronájmu těchto reklamních ploch), takže je zcela nepravdivé, že podáním žádostí sleduje své ryze soukromé zájmy. Fakt, že mezi žadatelem a povinným subjektem jsou vedeny soudní spory, nemůže být důvodem pro odmítnutí poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Uváděná konstrukce o údajném zneužívání práva ze strany žalobce je tedy účelově vytvořená s cílem nezákonně odepřít poskytnutí po právu požadovaných informací, aniž by pro takový postup existoval zákonný důvod.
15. Žalobce uvedl, že považuje podávání jednotlivých věcně odlišných žádostí v samostatných podáních za důvodné a smysluplné. Administrativní náročnost jejich vyřízení je snížena tím, že jsou po formální stránce stejné, tedy i odpovědi mohou být formulovány stejně a doplněny vždy pouze o relevantní údaje. Názor o zahrnutí žalovaného nepřiměřeným množstvím žádostí je vyvrácen tím, že žalobce rozložil své žádosti o informace v čase tak, aby týdenní množství podaných žádostí nebylo vyšší než 10. Žalovaný jistě disponuje takovým administrativním aparátem, aby byl schopen uvedený počet žádostí o informace vyřídit. Žalovaný se nemůže dovolávat toho, že předmětnou agendu vyřizuje pouze jeden zaměstnanec.
16. Žalobce připomněl, že deklaroval, že je v souladu s ustanovením § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím připraven uhradit povinnému subjektu náklady spojené s poskytnutím požadovaných informací.
17. V další části žaloby se pak žalobce zabýval ve vztahu k jednotlivým obdobím tím, kdy uběhla lhůta k vyřízení žádostí, kdy byla z jeho strany podána stížnost, kdy byly žádosti vyřízeny po lhůtě. Z toho dovozoval nepravdivost tvrzení, že podával hned první den po uplynutí lhůty pro poskytnutí informací stížnost na neposkytnutí informací dle § 16a zákona o svobodném

přístupu k informacím. Navíc legitimní využívání zákonem daných postupů a procesů k ochraně subjektivních práv nemůže být nikomu k tíži.

18. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně poukázal na množství soukromoprávních sporů vedených se žalobcem, přičemž výhra v nejdůležitějším soudním sporu by žalobci zajistila do roku 2032 monopol na pronájem reklamy v pražské městské hromadné dopravě.
19. Žalovaný uvedl, že žádosti žalobce představují šikanózní a účelové jednání s cílem v co nejvyšší míře poškodit žalovaného. Motivací žalobce není veřejná kontrola žalovaného, ale zahlcení žádostmi, neboť podává žádosti obsahově totožné (či velice obdobné) jednotlivě, aby žalovanému způsobil vyšší administrativní zátěž. Nadto pokračoval v podávání dalších žádostí, ačkoli mu již muselo být jasné, že má část požadovaných informací k dispozici. Množstvím žádostí o poskytnutí informací tak měl být vytvořen psychologický nátlak pro další mimosoudní řešení výše uvedených soudních sporů. Podáváním žádostí tedy žalobce sleduje ryze soukromé zájmy. A není pravdou, že podával „pouhých“ 10 žádostí týdně, kdy např. 6. 11. 2018 podal 10 žádostí a hned 7. 11. 2018 dalších 8 žádostí.
20. Žalovaný poukázal na fakt, že dotčenou agendu má na starosti jediná osoba. Tvrzení žalobce o připravenosti uhradit náklady spojené s poskytnutím informací podle § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím je pak ryze účelové, neboť ve věci žalobce nelze toto ustanovení aplikovat. Prodlení ve vyřizování žádostí žalobce bylo způsobeno právě množstvím podaných žádostí.
21. V replice na vyjádření žalovaného žalobce zopakoval, že požadované informace se vždy týkaly odlišných reklamních kampaní, tj. směřovaly k poskytnutí věcně odlišných informací a nesouvisely s žádným z probíhajících sporů mezi žalobcem a žalovaným. Odmítl, že by jeho snahou bylo zahltit žalovaného podanými žádostmi a nikoli získat požadované informace. Opačný úmysl žalobci přisuzuje žalovaný ryze účelově ve snaze vyhnout se své zákonné povinnosti poskytnout požadované informace a tím možná i zakrýt nesprávnosti ve svém postupu. Navíc sám žalovaný zprvu nepovažoval podávání žádostí o informace za zneužívání práva, když až do prosince 2018 informace na základě žádostí žalobce bez jakýchkoli námitek týkajících se údajného zneužívání práva poskytoval.
22. Žalobce dále, obdobně jako v žalobě, argumentoval tím, že podávání jednotlivých – věcně odlišných – žádostí v samostatných podáních je důvodné, logické a má svůj smysl. Zákon přitom množství informací ani podávaných žádostí jednotlivými žadateli nelimituje, naopak s nimi „mlčky“ počítá.
23. Žalobce zcela důvodně předpokládal, že žalovaný disponuje dostatečným administrativním aparátem, přičemž žalovaný nemůže hájit svůj nezákonný postup argumentací, že k plnění zákonných povinností nemá dostatek personálních kapacit.
24. Žalobce je tedy přesvědčen, že v daných případech není dán žádný z důvodů uvedených v zákoně o svobodném přístupu k informacím či jiném právním předpisu, který by zakládal možnost žalovaného předmětným žádostem o informace nevyhovět (resp. odmítnout jejich poskytnutí žalobci). Žalovanému nebyla způsobena jakákoli neodůvodněná újma; za tuto újmu nelze považovat, pokud žalobce požaduje plnění povinností, jež po žalovaném vyžaduje zákon. Jednotlivé kroky činěné žalobcem tedy v žádném případě nemohly naplnit definici „šikany“ či zneužití práva.
25. Žalobce rovněž setrval na argumentaci týkající se hrazení nákladů vyřízení žádosti a na tom, že žalovanému v zásadě nic nebránilo prodloužit lhůtu pro vyřízení žádostí až o 10 dní ve smyslu § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím, nebyl-li schopen žádosti žalobce zpracovat v zákonem stanovené lhůtě. A zopakoval, že legitimní využívání zákonem daných postupů a procesů k ochraně subjektivních práv (podávání stížností) nemůže být nikomu k tíži.

26. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
27. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
28. Soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, neboť v případě nepřezkoumatelnosti rozhodnutí by nebylo na místě posuzovat jeho zákonnost.
29. Z odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí je dle názoru soudu zřejmé, jaké důvody vedly povinný subjekt k odmítnutí žádosti o poskytnutí požadovaných informací. Žalovaný jednoznačně uvedl, že důvodem pro tento postup je zneužití práva na informace ze strany žalobce, neboť ten žalovaného v neúměrné míře zatěžuje množstvím podávaných žádostí, které se týkají téhož tématu. A taktéž poukázal na vzájemné soukromoprávní spory mezi žalobcem a žalovaným a další okolnosti. Vyřčené závěry jsou přitom jednoznačné a nevzbuzují jakékoli pochybnosti nad tím, jakými úvahami byl žalovaný při svém rozhodování veden. Dle soudu tedy z rozhodnutí vyplývá, z jakého důvodu bylo rozhodnuto o odmítnutí žádosti žalobce, přičemž nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nemůže být založena tím, že odvolací orgán dopodrobna nevypořádal všechny žalobcem předestřené argumenty. Postoj odvolacího orgánu k těmto námitkám bylo možno dovodit z jeho celistvé argumentace. Je třeba vycházet z toho, že prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí o odvolání spolu úzce souvisí a je třeba je hodnotit jako celek. Soud tedy shledal, že žalovaný postupoval v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu a napadené rozhodnutí netrpí vnitřní rozporností, nesrozumitelností či nedostatečným odůvodněním, a proto přistoupil k přezkumu jeho zákonnosti.
30. Podle § 15 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
31. Podstatou nyní projednávané věci je, zdali žádosti o informace podané žalobcem byly důvodným využitím práva na informace či se jednalo o zneužití tohoto práva.
32. Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti a takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené. Vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 184–185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48).
33. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, uvedl, že nevyhovět lze takovým žádostem, které jsou „kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující“. Aplikace obecného principu zákazu zneužití práva přitom přichází v úvahu jen tehdy, pokud není aplikovatelné některé konkrétní zákonné ustanovení, které problém řeší. To nastává i v případě zákona o svobodném přístupu k informacím, který jako samostatný důvod pro odmítnutí žádosti o informace nezná zneužití práva ze strany žadatele. Proto takový důvod představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62).

34. Zároveň však platí, že zákaz zneužití práva musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se nejvíce střetává (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 5). Odepřít informaci pro zneužití práva lze jediné tehdy, jsou-li zjištěny a doloženy konkrétní skutkové okolnosti, z nichž vyplývá, že žadatel o informaci fakticky sleduje jiný zájem, než je kontrola hospodaření s veřejnými prostředky. Nelze přitom předem paušálně říci, kdy se o zneužití práva bude jednat a kdy nikoliv. Vše záleží na okolnostech konkrétního případu. Stanovením přesných pravidel by byl popřen smysl a samotná podstata institutu zákazu zneužití subjektivních práv, neboť tento institut se musí vyznačovat jistou obsahovou pružností, aby mohl reagovat na nekonečné množství životních situací, na něž nemůže ve své obecnosti právní norma pamatovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014 č. j. 6 As 68/2014 – 21 či ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48).
35. Městský soud v Praze se již zabýval obdobnými žalobami žalobce proti rozhodnutím představenstva žalovaného. V rozsudku ze dne 4. 5. 2020, č. j. 14 A 95/2019-64, vyslovil závěry, které následně opakovaně potvrdil např. v rozsudku č. j. 14 A 93/2019-59, a které lze zcela převzít v této věci jako vypořádání žalobních námitek.
36. V uvedeném rozsudku soud uvedl, že žalobce požadoval informace, na jejichž poskytnutí by měl v obecném smyslu právo. Kontrola hospodaření a činnosti žalovaného je naprosto legitimní, neboť účel, pro který byl žalovaný založen a který spočívá v provozování (zajišťování) veřejné osobní dopravy na území hl. m. Prahy, má veřejnou povahu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 114/2011-121). Je tedy právem jednotlivce, aby mohl kontrolovat, zdali žalovaný vynakládá finanční prostředky v souladu s principy dobré veřejné správy. A formou této kontroly dozajista může být též možnost získat informace o okolnostech reklamních kampaní, respektive v souvislosti s nimi uzavřených barterových smluv. Potud tedy soud uvádí, že žalobce požadoval informace, na jejichž poskytnutí má právo.
37. Podstatou sporu však zůstává, zdali množství žalobcem podaných žádostí bylo legitimní či zda představovalo snahu o nedůvodné zablácení administrativního aparátu žalovaného.
38. K mnohosti žádostí o informace soud předně soublesí se žalobcem, že tato mnohost bez dalšího zneužití práva nezaloží (viz sborně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 112/2015 – 54). Přesto obecně platí, že vysoký počet žádostí proti jednomu subjektu může značit zneužití práva. O zneužití práva na informace však půjde jen tehdy, pokud k „množstevnímu“ aspektu žádostí přistoupí i další faktor, jenž bude zcela nepochybně indikovat zneužívání tohoto práva (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 2 As 24/2015 – 52; ze dne 25. 6. 2014, č. j. 6 As 68/2014 – 21; ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 111/2011 – 30; či ze dne 28. 3. 2012, č. j. 1 As 59/2012 – 33).
39. Stejný závěr lze dovodit i z odborné literatury, která k uvedenému dodala: „Může se jednat např. o podávání velkého množství žádostí o poskytnutí různorodých informací, které spolu obsahově nesoúvisí, o snahu „paralyzovat“ množstvím podávaných žádostí vyřizování běžné agendy povinnými subjekty (např. v malých obcích, které nemají uvolněné obecní funkcionáře, může „aktivita“ takového žadatele prakticky zastavit vyřizování jiných běžných agend), neúčelné podávání stížností podle § 16a v situacích, v nichž již žadatel informace získal, byť po lhůtě, opakované nezaplacení zjevně oprávněné úhrady nákladů (např. úhrady za poskytnutí listinných kopií, u nichž není spor o množství ani výši úhrady), bezsmyslné trvání na zaslání informací elektronicky, když byly poskytnuty v listinné formě (nejde-li o případy, kdy je zjevné, že žadatel chce s informacemi dále elektronicky „pracovat“), bezdůvodné trvání na přímém poskytnutí zveřejněných informací [srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 162/2014-63 (3276/2015 Sb. NSS), bod 54 odůvodnění] či tematicky zcela zjevně nesmyslné otázky (z judikatury typu kdo dne XY zametal nádvoří státního zámku MÍN apod.)“ (Viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. C. H. Beck, Praha, 2016, s. 751 – 835).
40. Soud se tedy zaměřil na posouzení toho, zdali v případě žalobce k „množstevnímu“ aspektu žádostí přistoupil i další faktor, jenž zcela nepochybně indikuje zneužívání práva na informace. A dospěl k závěru, že tomu tak je, neboť z postupu žalobce nelze seznat, že by jeho úmyslem byla kontrola veřejné správy, tj. naplnění účelu práva

na přístup k informacím. Jakkoli žalobce tento cíl deklaroval jak v průběhu řízení před žalovaným tak v žalobě a replice na vyjádření žalovaného, dle soudu toto jeho tvrzení není možno bez dalšího akceptovat.

41. Jak vyplývá z informací poskytnutých žalovaným (a žalobce je nikterak nerozpорије), žalobce se domábal ve stovkách případů (a v případě barterových smluv desítkách případů) poskytnutí informací, které se týkaly téhož tématu, tj. podmínek poskytování reklamních ploch třetím osobám ze strany žalovaného tam, kde je žalovaný partnerem propagovaných akcí. Soud uznává, že takto nelze každou žádost o informace považovat za totožnou, neboť žalobce vždy svoji žádostí cílil na odlišnou barterovou smlouvu. Zároveň však nelze popírat, že věcně žádosti o informace směřovaly k téže materii. Tomu také odpovídá skutečnost, že žádosti žalobce byly obsahově totožné, vyjma specifikace barterové smlouvy, jíž se týkala požadovaná informace. A na uvedeném nic nemění, že odpověď žalovaného na tyto žádosti nebyla vždy totožná, neboť se nabízí, že i přes podobnost žádosti mohl povinný subjekt poskytnout odlišné odpovědi. Tento fakt však nic nemění na závěru o stejném charakteru podaných žádostí a jejich značné podobnosti.
42. Soud nemůže popírat, že i požadování takového množství obdobných informací by mohlo mít svůj smysl, a to za situace, kdy by žadatel zjevně cílil na kontrolu hospodaření veřejného subjektu v jeho celkovém souhrnu, neboť je náblední, že za tímto účelem by žadatel potřeboval získat maximální množství dat. Žádosti žalobce se však vyznačují určitými zvláštnostmi, které soud vedly k závěru, že žalobce nevyužíval možnosti dané zákonem o svobodném přístupu k informacím k legitimním účelům, nýbrž tyto zneužíval.
43. Soud předně nemohl pominout, že žalobce vede s žalovaným soukromoprávní spory, jejichž podstatou je mj. posouzení platnosti smluv na využívání reklamních ploch v majetku žalovaného. Ačkoli soud nemínil rozporovat tvrzení žalobce, že tyto spory se netýkají nábrady ušlého zisku z pronájmu reklamních ploch, k nimž žádá poskytnutí informací, je dle soudu zjevné, že jím podané žádosti směřují do téže oblasti spjaté s činností žalovaného. Jakkoli přitom vedení soudního sporu žalobce se žalovaným nemůže vést k absolutnímu závěru o nemožnosti žalobce požadovat po žalovaném poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím, tak tato skutečnost zároveň může indikovat podezření, zdali žalobce uvedeného práva skutečně nezneužívá. A uvedené platí obzvláště v případě, kdy žalobce systematicky požaduje po žalovaném značné množství informací, neboť v těchto případech může podezření na zneužití práva nabývat na intenzitě. Přesto však platí, že samotný soukromoprávní spor žalobce a žalovaného nediskvalifikuje žalobce v právu na přístup k informacím od žalovaného. Proto se soud zaměřil na další faktory, jež by mohly svědčit závěru o zneužití práva na informace.
44. Žalovaný v tomto smyslu dále poukázal na skutečnost, že žalobce podává množství jednotlivých žádostí vztahujících se vždy k jedné reklamní kampani (barterovému obchodu), aniž by žádal o poskytnutí informací týkajících se téhož tématu v souhrnu. K tomu soud podotýká, že je především na rozhodnutí samotného žadatele, zdali o určité informace požádá komplexně či jednotlivě, byť se týkají téhož tématu. Zároveň však soud soubíjí se žalovaným, že i tato skutečnost může představovat důležitý faktor, jenž může indikovat podezření na zneužití práva na informace ze strany žadatele o informace. Dle soudu se nabízí, že v případě legitimního sledování účelu práva na informace by žadatel požadoval poskytnout předmětné informace maximálně v souhrnu a nežádal by o jejich poskytnutí ve značném časovém horizontu, aniž by tento časový horizont byl jakkoli odůvodněn. Soud je srozuměn s důvody uváděnými žalobcem, proč podával jednotlivé žádosti a proč nejprve žádal o informace o reklamní kampani a až následně o podmínkách barterového obchodu, k tomu však podotýká, že cílem využívání práva na informace nemá být poskytování maximálního servisu žadateli ze strany veřejnoprávního orgánu. Jestliže je skutečným cílem žadatele kontrola veřejné správy, je náblední, že je schopen i souhrnnou informací zpracovat a získat z ní požadovaná data, a to obzvláště pokud je jeho cílem široká kontrola činnosti povinného subjektu na určitém úseku. V případě podání jednotlivých žádostí naopak žadateli musí být zřejmé, že povinnému subjektu způsobuje významnější administrativní zatížení, neboť ten je povinen každou žádost samostatně zpracovat. A pokud se množství těchto žádostí blíží několika stům, je náblední, že povinné osobě vznikne pochybnost nad tím, zdali je žadatel veden legitimními zájmy při podávání žádostí a nejedná se z jeho strany o obstrukční či šikanózní jednání. I tato skutečnost (podání jednotlivých a nikoli souhrnných žádostí) by tedy dle soudu mohla svědčit, byť nikoli samostatně, zneužití práva na informace.

45. Pro závěr o zneužití práva ze strany žalobce je pak konečně stěžejní, že žalobce v průběhu řízení před žalovaným, v žalobě ani v replice neuváděl, že by z poskytnutých informací vytvářel jakýkoli výstup, jehož obsahem by bylo informování veřejnosti o způsobu hospodaření žalovaného ve smyslu podmínek propagace akcí, jejichž partnerem je žalovaný. Jestliže by soud měl akceptovat tvrzení žalobce o jeho legitimním zájmu na poskytnutí předmětných informací, musel by žalobce s ohledem na množství požadovaných informací doložit, že tyto skutečně využívá k účelu práva na informace, tj. kontroly žalovaného, což se však v řízení nestalo. Dle soudu s ohledem na množství požadovaných informací a další okolnosti věci již nelze akceptovat obecné tvrzení žalobce o legitimním účelu sběru informací, pokud není podloženo jakýmkoli dalšími důkazy. Naopak soud musí dát za pravdu žalovanému, že podávání šablonovitých návrhů zjevně svědčilo skutečnosti, že cílem žalobce je zablčení administrativního aparátu žalovaného a nikoli jeho veřejnoprávní kontrola.
46. Všechny sbora uvedené okolnosti tedy soud vedou k závěru, že podávání žádostí o informace ze strany žalobce nepředstavuje legitimní výkon základního práva, nýbrž jeho zneužití. K tomuto závěru soud vedly jednotlivé dílčí faktory, které ve svém souhrnu svědčí tomu, že jakkoliv žalobce postupoval formálně podle zákona, ve skutečnosti bylo hlavním cílem jeho jednání něco zcela jiného než dosažení účelu zákona. Uvedenému závěru svědčí především množství několika stovek podaných obdobných žádostí, izolované podávání jednotlivých žádostí bez reflexe jejich vztahu k totožnému tématu a předchozího dotazování na obdobnou reklamní kampaň a nadto neprokázání jakýchkoli výstupů, jež by svědčily veřejné kontrole žalovaného ze strany žalobce. Proto soud sbledal, že pravým účelem výkonu práva na informace ze strany žalobce bylo způsobení újmy žalovanému ve smyslu zablčení jeho administrativního aparátu, které však nepoživá ochrany. Zákon totiž nechrání jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem, nýbrž jej zneužívá, neboť v opačném případě by mohlo dojít až k diskreditaci práva na informace v očích veřejnosti i orgánů veřejné moci.
47. Soud tedy souhlasí se žalovaným, že bylo na místě další žádosti žalobce odmítnout z faktického důvodu pro zneužití práva, na čemž nic nemůže změnit předchozí poskytování obdobných informací. Právě časový horizont spolu s nekončícím podáváním šablonovitých žádostí ze strany žalobce totiž prokazoval, že cílem žalobce není jakákoli kontrola činnosti žalovaného. Proto právě po uplynutí určité doby mohl žalovaný přistoupit k odmítnutí později podaných žádostí o informace. Z uvedeného důvodu tedy soud sbledal námítky žalobce obsažené v žalobě nedůvodnými a naopak přisvědčil závěrům žalovaného obsažených v napadených rozhodnutích.
48. Přes výše uvedené pak soud musí korigovat některé závěry žalovaného, které však nic nemění na správnosti vyslovených závěrů.
49. Soud předně nepřikládá žádnou váhu tvrzení žalovaného, že na vyřízení agendy poskytování informací má vyhrazeno pouze jednoho zaměstnance. Právo na poskytování informací nemůže být limitováno rozvržením pracovních úkolů na straně povinného subjektu, neboť jeho povinností je zajistit, aby s ohledem na důležitost práva na informace pro správu věcí veřejných disponoval takovým administrativním aparátem, který zvládne veškeré žádosti o informace v zákonné lhůtě vyřídit. Nemůže jít k tíži žadatele, pokud povinný subjekt nevyhradí dostatečný počet zaměstnanců pro vyřizování této agendy.
50. Stejně tak soud nikterak neakceptoval poukazy žalovaného na podávání stížností ze strany žalobce, pokud předmětná žádost nebyla vyřízena v zákonné lhůtě. Je povinností povinného subjektu vyřídit žádost o informace ve lhůtě stanovené zákonem. Pokud tak neučiní, musí být srozuměn s tím, že vůči jeho postupu může žadatel brojít stížností. A podání důvodné stížnosti na nezákonný postup povinného subjektu spočívající v nevyřízení žádosti v zákonné lhůtě nelze jakkoli přičítat k tíži žadatele. Je plným právem žadatele, aby za účelem dosažení svých práv, podal vůči povinnému subjektu stížnost, pokud ten nepostupoval v souladu se zákonem (opačná situace by nastala, pokud by stížnosti byly zjevně nedůvodné, což se však v daném případě nestalo). A toto jednání nemůže jakkoli negativně postihnout výkon jeho práva na informace.
51. Soud pak ponechává stranou argumentaci žalobce a žalovaného týkající se možnosti uložení povinnosti ubravit náklady na vyřízení žádosti žalobce. Předmětem soudního rozhodování jsou pouze žalobou napadená rozhodnutí a řízení, v jejichž průběhu byla vydána. V tomto řízení však žalovaný nikterak nerozhodoval o hrazení nákladů spjatých s poskytováním informací dle § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím. Proto lze uvedenou argumentaci považovat za ryze hypotetickou, kterou však soud není povinen vypořádat. A stejně platí též

ke argumentaci týkající se prodloužení lhůty pro vyřízení žádostí až o 10 dní podle § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím.

52. *Soud se rovněž nemůže vyjadřovat ke postupu žalovaného v případě vyřízení předchozích žádostí, kdy měl žalovaný dle žalobce postupovat v rozporu s § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. V nyní posuzované věci byly žádosti žalobce o poskytnutí informace odmítnuty, a proto žalovaný vůbec nevyužil možnost autoremedury dle citovaného ustanovení. A jelikož předmětem soudního přezkumu jsou pouze nyní napadená rozhodnutí, nepřísluší soudu se jakkoli vyjadřovat ke postupu žalovaného v jiných správních řízeních.*
53. S odkazem na shora citovaný rozsudek, č.j. 14A 95/2019-64, lze i v této věci žalobu zamítnout jako nedůvodnou. I v případě nyní hodnocených žádostí byly dány podmínky pro jejich odmítnutí z faktického důvodu pro zneužití práva.
54. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

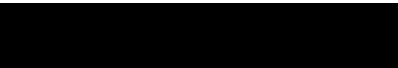
Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. listopadu 2020

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje